

կեանքի: «Ահագին» էր անոնց հիասթափումը բոլոր այն արժէքներէն, յանուն որոնց շահագործուել էր միամտութիւնը իրենց ամբողջային հոգեբանութեան: . . .

Ու դալիլիացի ձկնորսներու այս խմբակը, նախանձայոյզ ու խանդավառ դժուարակրկները եղան ոգեղէն նոր արժէքներու: Ու են տակաւին մինչեւ այսօր: Ոչ մէկ վարդապետութիւն, ոչ մէկ ժողովրդավար կազմակերպութիւն, մինչեւ այն ատեն, կրցեր էր այսքան ջերմութիւն արծարծել սրտերուն մէջ իր զաղափարին տարածիչներուն: Քրիստոնէութիւնը «զրախտոն էր մարդոց հոգիներուն, անոնց աներկրային, երկնահայեաց ըզձանքներուն:

Ու քսան դար մարդկութիւնը ականջ է տուել համամարդկային եղբայրակցութեան, արդարութեան, բարութեան, խաղաղութեան և ոգեղէն այն բոլոր առաքիլութեանց ու արժէքներու համերգին՝ ընկերային տաղնապանքի դաժան այն օրերուն, քրիստոնէութենէն իրեն մատուցուած: Առաջին այդ առաքեալներու բերնով, մարդկութիւնը կը կանչուէր «ճանչալու ինքզինքը», գտնելու իր մէջ գոյ բայց թաքնուած լաւագոյն բաժինը արժէքներու: Ու քսան դար, մարդոց իմաստութիւնը, աշխարհի քաղաքակրթութիւնը քրիստոնէութեան քաղաքացիական արժէքները, ճիշտ պիտի չըլլար անոնց անայտնութեան, անվաւերութեան փաստը նկատել ատիկա: Ո՞վ կը համարձակի ուրանալ որ այսօր ոգեղէն այդ արժէքները փոխարինուած են երկաթով, զրահով, պատերազմով, վայրագութեամբ, հոգիներու ջնջումով: Ծիշտ է որ մարդիկ օրուան խնդիրներէն, կեանքի ապահովութեան, ապրուստի հայթայթման տաղնապանքէն են մտահոգուած: Սակայն այս բուրբին հետ, և այդ բոլորը իր մէջ ներդաշնակող ոգեղէն իրականութեան մըն ալ իրողութիւնը նոյնքան և աւելի ստոյգ ու ճշմարիտ է: Մարդոց մտածումներուն ու զգացումներուն այս ժամանակաւոր մթադնումները, լլկումները, ամպեր են միայն երկնքի երեսին, որոնք պիտի փորձեն պահ մը

ժածկել լոյսը արեւուն որ կայ անոնց ետին, անոնց կապարի գորշութեանը մէջէն՝ մշտապառ, պայծառ ու չպակսող: Այսօրուան մարդկութիւնը պիտի յոգնի, շնչայեղձ ըլլալու չափ, ծանրութենէն, ճնշումէն իր գրկած մետաղներուն, որոնց վայլը շլացուց իր նայուածքը, մոռցնելով անոնց իրական արժէքն ու միակ տեղը՝ իրրե միջոց հոգիներու երջանկութեան:

Դէպի ոգեղէն արժէքներ վերադարձով միայն կը հաւատանք թէ վերջ պիտի գտնեն ներկայ օրերու խռովքները: Յաղթանակը այդ արժէքներունն է ապագային մէջ: Ու «ապագան Աստուծոյ է», այսինքն գերագոյն ոգեղինութեան, «անսպառ արեւ»ին:

Հազարաւոր տարիներ առաջ, այս պատգամն էր որ տարածեցին առաքեալները, իրենց օրերու պալատներու դռներուն դիմաց: Այսօր, անոնց յաջորդներուն, անոնց հաստատած ու կազմակերպած եկեղեցիին բերնով, նոյն պատգամին իրագործումն է որ կը պահանջուի աշխարհի հզօրներէն: Այսինքն երկնքի արքայութեան, Աստուծոյ հայրութեան գաղափարին վերահաստատումը մարդոց հոգիներուն մէջ: Ու ատիկա՝ երկրի վրայ իսկ, բարութեամբ, ժուժկալութեամբ, մաքրութեամբ, ներողամտութեամբ, որպէսզի որքան կարելի է քիչ տառապինք այս աշխարհի հոգերով, արժանի ըլլալու համար անոր փառքին՝ որ արքայութիւնն է մեր հոգիներուն:

ԹՈՐԳՈՄ ԱՔԵՂՈՅ

ՀԱՒԱՏՔԻ ԵՒ ՄՍԱԾՄԱՆ ՅՈՒՔԵՐ

Արժեք վերածել արժանիքի. ասոր մէջ է Բրիտանիան կեանքին ամբողջ կոչումը: Իր կրօնքին գաղտնիքն է այդ: Կարենալ իր մարմինի կաւին մէջ նեմարել Հոգիէն հրահալուած ասուածային բուրային ոսկին. արբեցնել իր բնութեան մէջ նիւրի ուղեւորական բնագոյները. ու մտածել թէ այդ ամէնը, նեմարիս հարսութեան անսպառ գանձ մը, դրուած է իր տաճարներէն սակ, անկէ հանելու համար միջոցներ՝ զօրութիւններ, հնարաւորութիւն՝ զործարելու Աստուծոյ կամբք երկրի վրայ:

«ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵԱՌԻՂՈՎ»